

TELEGRAFUL ROMANU

Nr. 34. ANULU XIV.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 13 1 Maiu 1866.

Eveneminte politice.

Sabiu 30 Aprile.

Inea de pe la 7 Maiu (25 Aprile) se sciea, ca dupa sosirea Inaltimei Sele Archiducelui Albrecht la Veron'a, gen. Benedek va predá armat'a si apoi va calatori la Boemi'a spre a lua comand'a armatei de nordu. Totu dela datulu de mai susu suntu sciri telegrafice in cari se spune, ca gen. Benedek printr'unu mandatu de oste si va lua diu'a buna dela trupele din Itali'a si apoi va calatori mai antaiu la Vienn'a.

Intre scirile mai dincóce aflamu in N. Fr. Bl. ca magistratulu din Pest'a avea de cugetu a substerne Majestátiei Sele o adresa, care sa aiba de scopu de a asicura pre Monarcu de nou despre loialitatea locuitorilor capitalei unguresi in fati'a amenintiárilor resbelice. Locuitorii din Pest'a aveau de cugetu a exprima in adresa, ca suntu gat'a a sprigini din tóte puterile pre cavaleresculu Domnitoriu, si a sacrificá pentru caus'a cea drepta avere si sange. Inainte de a decide in meritulu acestei adrese fruntasii consiliulu municipalu au aflatu de bine a incunoscintiá despre pasulu acest'a pre reprezentantii dietali, carilaudandu intentiunea locuitorilor capitalei i au indreptatu a mai fi in asteptare, pentruca reprezentantii dietei s'aru fi intiesu, cá in momentul de decidere sa substerna o atare manifestatiune Imperatului, in numele tieri intregi. Corespundintele foiei din care scótemu acestea dice in urma, ca spre completarea celor de mai susu trebe sa adauga repetit'a exprimare a deputatilor: „Problem'a nóstracea maisanta e a nu suferi, sa se pérdá dela Austri'a nici unu firu de nasipu.“ „Cu unu cuventu“ adauga mai departe corespundintele: „Ungurii suntu determinati a infruntá aroganti'a prusiana.“ — O alta fóia dice ca in Pest'a domnesce o apathia cá candu nu s'aru intempla in afara nimic'a. —

Din Prag'a se telegrafeza sosirea In. S. archiducelui Ludovicu Victoru in Carlsbad.

Din Croati'a se scie, ca la regimentulu de margine de Kreuz (Kreuzer Regiment), carele sosi in 4 Maiu in Agri'a, se mai adausera 100 de voluntari totu din margine (granitieri).

Vorstadt Ztg. din Vienn'a vrea sa scie, ca in cercurile mai inalte s'aru fi nascutu ide'a, cá pentru resboiulu ce se tine de neincungiurabilu, sa se ia intr'ajutoriu bogatele mijloce ale institutelor eclesiastice. Totu aca fóia dice, ca Majestatea Sea Imperatulu sa si fia avutu o intrevorbire cu cardinalulu Rauscher in privinti'a acest'a. Eminent'a Sea cardinalulu nu s'arufi exprimatu tocma multiamitoriu, dar aru fi datu totusi din parte si ascurarea, ca ce i va fi densului cu putintia va face spre a induplecá pre cleru la aducerea sacrificieloru de lipsa in folosulu statului.

Din Innsbruck se scie, ca comandantulu supremu alu datatorilor la semnu (Schützen) L. d. M. C. c. Castiglione au sositu aci de mai multe dile, unde suntu convocati si capitaniii companiilor de datatori la semnu. In mai multe cercuri marginasie se pregatesce poporulu din propriulu impulsu pentru de a esi spre aperarea patriei indata ce va fi provocatu. —

Din Saxoni'a suntu sciri despre o conventiune intre acest'a si Austri'a. Saxoni'a au datu in siedintia extraordinaria federatiunei o declarare si mai deslusitoare in caus'a ei cu Prussi'a, in care spune ca contele Bismarck nu s'a indestulitu cu declararea regimulu saxonezu in privinti'a armárilor, si ca mesurile cu cari au amenintiatu Bismarck trebe sa le puna in lucrare, iara corespundinti'a in afacerea acest'a sa o privesca de incheiata. In fine cere dela federatiune a lua mesurile de lipsa si a se mijloci dela regimulu prussianu in puterea art. 11 alu actului federatiunei (Bundesakte) o declarare liniscitoare.

Municipiulu din Lipsia au decisu a compune o representatiune cátra ministeriu, prin care sa se pronuntia contr'a politice resbelice a regimulu.

Din Prussi'a se inmultiescu scirile despre armári pe di ce merge. In dilele din urma cetimu si despre impártirea comandelor. In Silesi'a va fi comandantele supremu principele Fridericu Carolu. Regele se spune, ca si acum inca nu aru fi cástigatu pentru resboiu; la intemplanse indata candu aru vedea ca e neincungiuratu, aru fi decisu a se pune insusi in fruntea armatei.

In 7 Maiu n. intre 5 si 6 ore dupa amedi candu ministrulu presiedinte de Bismarck se intorcea dela regele, unu tineru necunoscutu au puscatu cu unu revolver asupr'a ministrului. Doue puscaturi le-a indreptatu din arm'a cu siese focuri din dosu, spre spatele ministrului. Acest'a insa s'a intorsu si a prinsu pre ucigasiu, carele din urma, in tempulu catu s'a luptatu cu prindietoriulu seu, au mai datu trei focuri. Contele de Bismarck se párea d'antaiu nevatamatu, in urma insa se vediu ca i s'a gauritu pe mai multe locuri vestimintele si au capatatu si unele contusiuni. — Mai tardiu descoperira in faptuitorulu atentatulu pre fiulu unui republicanu esilatu, Blind, carele aru fi venitu din Hohenheim (Württemberg) cu scopu de a omori pre Bismarck. Atentatoriulu s'a sinucisu in restu cu unu cutitasiu, impungandu-si in mai multe locuri grumadii.

Scirile cele de totu noue din Prussi'a spunu ca acum se mobilésa tóte noue corpurile de armata, iara foile oficióse dechiaru, ca de acum inainte nu voru mai aduce sciri despre armári. Regele arata pe fatia ca este pentru resboiu. In o cuventare cátra garda au dechiaratu, ca diplomati'a si-a plinitu detori'a si asiá acum va lasa sa se decida sórtea prin sabia! Principele Fridericu Carolu s'a dusu la Sorau, unde cortelulu generalu.

Belgiulu inca arméza si pune 80,000 de feciori sub arme.

Din Parisu se telegrafeza, ca Elveti'a aru fi capetatu dela puterile cele mari o declarare de neutralitate. — Din Lyon se aude ca soldatii francesi concediati, aflatori in Marseille, aru fi primitu ordini de a merge la corpurile lor. Totu de aci se spune in dilele trecute, ca se trecu monete prusiane spre Itali'a, ceea constatéza o scire de mai nainte, ca Prussi'a aru fi oferitu Italiei pentru resboiu 400 milióne de franci. — Scirile despre impartirea tierilor iarasi scotu capulu. „Koburger Tagesblatt“ spune cá despre o fapta implinita despre unu tratatu intre Franci'a si Prussi'a, substernutu de Bismarck regelui seu spre subsemnare. In urm'a acestui tratatu Napoleonu aru capeta o parte din Bavari'a si Hessen inclusive cu tintulu dela Saar pana la Kreuzenach. Bavari'a s'aru despagubi in atare casu capatandu Salisburgulu si Tirolulu.

Ide'a impacuitore a congresului se vede a fi spriginita cu multa caldura de Angli'a, respinsa insa si de Itali'a si de Prussi'a.

Din Itali'a se spune ca regele Victoru se va pune in fruntea armatei, iara gen. Lamarmora va figura numai cá adlatulu lui.

Din Florenti'a sosesce faim'a, dupa carea e si otarita diu'a, in care sa se atace Austri'a. Ofensiv'a aru fi a seincepe in 16 Maiu, cu unu atacu asupr'a Venetiei (cetátiei).

Din Romania'era pe 10 Maiu convocata constituantea. Numele alesiloru de prin judetie si orasie s'a publicatu de diuarele din Romania'. Cele nemtiesci afirma ca constituantea va fi in majoritate de boiari liberali. — „Patrie“ diuariu francesu are epistole din Düsseldorf, in urma caroru afirma, cá principele Carolu primesce coron'a Romaniei. Alte sciri adaugu ca Prussi'a inca e in voita cu acésta primire si astépta numai consimtiementulu Franciei si Rusiei.

La Situatiunea de fatia.

Sgomotulu produsu prin situatiunea cea resbelica, causata de din afara, au adusu o linisce in afacerile din launtru, insa o linisce inadusita, cáci intrebările ce le nascura tempii cei mai prospeti, inca astépta deslegerea lor. Diet'a din Pest'a se ocupa mai numai de verificári, raportari de suplici in unele si alte cause neinsemnate, de compunere de comitete s. a.

Erau unii de parere ca resboiulu va fi folositu de unu mijlocu de presiune asupr'a regimulu, prin care sa se stórca drepturi privilegiate pentru unii. Astadi aflamu din mai multe parti, ca acele páreru nu se adeverescu nici decátu. Din contra acel'a carele pricepe a ceti de pe fetiele ómeniloru opiniunea lor in afacerile ceste publice, póte se dica, ca preste totu domnesce o temere, ca resboiulu chiaru si transactiunea inceputa inca o póte amana. Dupa cum spune coresp. dela „H. Ztg.“ ómenii prin Pest'a se temu chiaru si de amanarea transactiunei. Ei ratiunéza: déca armatele nóstre, aru fi sa fia invinse, de ce sa ferésca Ddiu, atunci tóte urmárele avemu sa le purtámu noi. — Invinge armat'a nóstra — si acést'a trebe sa o dorésca din tóta inim'a, totu omulu de omenia, in interesulu pro-

priu și alu întregului, — atunci e de temut, ca unii barbati de statu iara voru cadé in gresielele cele vechi și ca după ce voru vedé asigurata starea lucrurilor din afara voru cugetá prea puțin mai departe la cea din launtru și deslegarea și regularea cestiunilor ardinde voru privi-o cá unu ce de prisosu. — Noi — se argumentéza mai departe —, chiaru și déca amu puté fi acum in óresi-care privintia și mesura multiamiti, acestoru multiamiri nu putem sa le dámu insemnatatea unoru indestuliri cástigate in mijloculu unei páci adance, pentruca cine stá bunu, ca după asediarea turburárilor nu s'aru dice iarasi, ca totu ce s'a cástigatu au fostu numai in urm'a presiunii cauzate de iminent'a conflagratione européna.—

Despre calatori'a cancelariului de Majlath la Pest'a are „Wanderer“ sciri demne de a nu le trece cu vederea in momentele de fatia. Missiunea lui aru fi de a solicitá, ca elaboratulu in privintia afacerilor comune cátu mai in graba sa ajunga in siedintiele plenare ale dietei. După ce diet'a va aduce concludu in asta privintia atunci aru urmá unu rescriptu reg. cátra dieta, care sa stérge cu totulu impressiunea fácuta de rescriptulu întâiu, și déca s'aru incepe reshoiulu atunci totu in acestu rescriptu sa se cuprinda și a m a n a r e a d i e t e i p e n t r u v r e - o c á t e - v a l u n i. „Wanderer“ reflectéza la mesur'a acést'a: Este sperantia ca diet'a cu ocaziunea acést'a, inainte de a se imprasciá va respunde cu o demunstratiune, despre a cárei natura se intielege, ca in momentele aceste nu putemu vorbi mai de aprópe.—

Despre deputatiunea regnicolara ungaro-croata amu fostu impartásitu cu alta ocaziune, ca pártile corespundu in scrisu. Aflámu acum din díuarie, ca croatii suntu ga'a cu elaborarea unui memorandum si ca l'au si predatu pártiei unguresci. Se dicea acum ca după ce acestu memorandum va fi tradusu unguresce și împártitu intre membrii unguresci, se va aduná deputatiunea in o siedintia. Nu scimu de s'a intemplatú séu nu, a se aduná acea siedintia, destulu ca acum cetimu iarasi, ca deputatiunea au datu preste diferintie, cari anevoia se voru puté obli.—

„Pestina pló“ aduce in nr. de la 5 Maiu unu art. lungu care in impregiurárele de fatia are mare insemnatate. Redactiunea, fatia cu situatiunea cea grea a imperatiei amenintiate de rebelu, descrie starea dela 1741 candu imperatés'a Mari'a-Teresi'a se aflá intru asemene impregiurári grele, din cari au scapatu, dice „P. N.“, numai prin ajutoriulu Ungariei, carea însufletita la provocarea marei Regine, i dede atátu ajutoriu materiale cátu și morale, și acést'a o face Ungari'a din simtientele dinastice și din sincer'a implinire a detorintiei cátra imperatia a cárei'a întregitate a aperá i impunea sanctiunea pragmatica. Totu ce facú atunci Ungari'a facú din indemnú curatu și vointia libera. Atunci sanctiunea pragmatica, carea in Ungari'a se padia cu scumpetate s'au intáritu prin fapta, dens'a erá in adeveru in viétia etc. Scopulu articolului, adauge „Conc.“, se póte pricepe usioru, adeca astadi sanctiunea pragmatica nu se padiesce, nu é in viétia, deci nu e nici însufletire in tiéra, — puna-se in sa in viétia, Ungari'a indata va dá putere morale (materiale dá și altmintrea) imperatiei, prin urmare acést'a aru scapá iara de inimizii cari cu nepomenita perfidia și cu mare cinismu, batendu-si jocu de moralalu politicu, stau gat'a a se aruncá asupr'a statului austriacu, crediendu ca e unu cadavru menitu a fi spintecatú.—

Cumca situatiunea de astadi — continua aceeasi fóia — a Austriei sémana multu cu cea din 1741, nu negámu, dar nu sémena de locu a Ungariei, care atunci erá status et ordines pro candu astadi factorii suntu osebitele elemente natiionali cari tóte trebuie luate in consideratiune. Déca „P. N.“ afla cu cale a utilizá situatiunea presinte n'avemu nici unu cuventu in contra, erá in sa bine a nu o exploatá numai in folosulu propriului seu elementu, ci intru indegetárele sele sa fia aretatu mai puțin egoismu, cu tóte ca nu e lucru cavalerescu a te folosi de strimtórea altui'a, dar acestu simtientu nu prea are locu in politica, mai alesu in dilele nóstre. Barbati de statu ai Austriei au pecatuitu multu de 17 ani, acum i-au ajunsu Nemesea, pre care numai resolutiunea cea barbatésca a Monarchului nostru plecatu spre totu binele e chiamata a o alungá.—

„Presse“ de Vienn'a schitiéza puterea armata austriaca in timpul urmatoriu :

Austri'a fára de a luá refugiu la corpuri de voluntari, cari la tóta intemplarea s'aru puté radica la 40—50 mii feciori; fára de a trage in socotéla corpurile de depositu; fára de bataliunile a 4 lea ale regimentelor de margine și in fine fára militii triestini și tirolesi — e in stare de a pune in campulu de lupta 600,000 combatanti (luptatori) și preste 1000 tunuri. In proportiune cu armatele Italiei și Prussiei, ce se potu întrebuintá la o operatiune resbelica, puterea Austriei e o putere uriasa, și mai cu séma considerandu, ca după cum s'a amintitu mai susu, nu se tramite in câmpu pâna si feciorulu celu din urma, nu nici reservele cele numeróse și contingentele de recruti, ce facu la olalta, după datele unei foi militare de specialitate, mai la 300,000. Dela sum'a acést'a de putere de 600,000 trebuie a se subtrage: pentru garnisónele celor 4 fortaretie din lombardo-veneti'a 160,000, pentru aperarea litoralelui 50,000, in fine pentru garnisonarea fortaretioru de insemnatate strategica din nordulu menarchiei: Cracovi'a,

Olmütz, Königgrätz, Josefstadt și Theresienstadt alte 80,000. Cu tóte acestea remanu pentru armat'a de nordu 310,000. Mass'a acést'a de trupe întrece ori ce armata prussiana cu atát'a mai ver-tosu cu cátu la acestea, in casu de lipsa, se mai potu adauge celu mai puțin inca 50,000 de voluntari.

Dupa rapórtelu ministrului Lamarmora, armat'a italiana afara de gard'a natiionala, sue la 350,000. Dintre acést'a se potu duce spre combaterea celor 4 fortaretie 250,000, pentruca celu puțin 100,000 trebuie sa remana in launtrulu tierei.

Armat'a prussiana numera 480,000. Dintre acést'a suntu de a se subtrage: 150,000 pentru ocuparea marginei dela Renú; 50,000 pentru aperarea nemijlocita a Berlinului, pentru ocuparea Schleswig-ului celu puțin 50—60,600.

Asiá dara de întrebuintiatu in contra Austriei mai remanu 220,000, cari au sa stea fatia cu 310,000 austriaci.—

Cum e in afara? Armári in tóte pártile. Amu spusu despre ele mai in fia care numeru.— O cuventare a lui Napoleonu cátra primariulu din Auxerre merita aici a fi amintita, pentruca au facutu impressiune asupr'a Europei întregi și au sternitu deodata nelinisciri, in cercuri prussiane, austriace și in statele mijlocii nemtiesci. Napoleonu condamna in cuventarea sea tractatele dela 1815. In acést'a e simburele întregi nelinisciri, acést'a va impinge pre puteri și mai multu la unu conflictu resbelicu ferindu-se a lasá deciderea sortiei europene unu congrésu emanatu dela inimiziculu ordinii dela 1815.

Se si dice prin díuarie, ca chiaru și la unu congrésu ce eventualminté aru fi sa se adune Austri'a eschide cestiunea venetiana și Russi'a cea polona.

Protocolulu

Siedintiei Comitetului Asociatiunei tranne románe tinute in 8 Maiu 1866 c. n. sub presidiulu Ilustritatei Sele Dlui Consiliaru Petru Manu, fiindu de fatia DD. membrii ai Comitetului: II. Sea D. Consiliariu gub. Pavelu de Dunc'a, Rvrd. D. Protosingelu Nicolau Popea, D. Gabr. Vajd'a, Cassieru la cass'a provinciala D. Dr. Ioann Nemes, DD. prof. I. Popescu și Nicolau Cristea; apoi Secret. II I. V. Rusu și D. Cassieru alu Asociatiunei Constantinu Stezaru.

§ 30. Presidiulu presentéza conspectulu despre starea cassei Asoc. pre tempulu acestei siedintie, din carele se vede, cumca Asociatiunea — după subtragerea erogatoru — are in proprietaten sa sum'a totala de 23.187 f. 99.⁵ xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 31. Secret. II. impartasiesce o scrisória de dno 7 Martiu a. c. N. 33 a dlui Protopopu alu Hedvigului Ioane Mog'a, prin care aduce la cunoscintia Comitetului, cumca mai multe Comune din tractulu seu protopopescu se deobligasera inca in an. 1863 a contribui unu anumitu cuantu la fondulu Asoc. in decursu de mai multi ani, platindu pe fia-care anu o anumita rata, și după-ce acele Comune din 1863 nu si-a implinitu pâna acum deobligatiunea s'a, de alta parte nestaruindu cine-va pentru incassarea cuantulu deobligatu: totu deodata recuira pre Comitetulu As. c., cá sa emita dispositionile necesarie, pentru incassarea cuanturilor restante dela an. 1863 pâna in presente.

C o n c l u s u. II. Sea D. Comite supremu alu Albei de susu Augustinu Lada i prin a cáru staruintia 40 Comune din Comitatulu acél'a inca in 3 Octobru 1863 prin obligatiuni private se deobligasera a contribui la fondulu Asoc. in cáti-va ani anumiti, pre fia-care anu cate o rata de 2. 5. 6. 10 f. v. a. și pre numitulu anu si respunsera ratele deobligate: sa se postésca, cá colectoriu alu Asoc. denumitu in siedintia Comitetului din 6 Octobru 1863 (§ 60), a starui pentru incassarea și tramiterea rateloru deobligate din partea acelor Comune, intre cari se numera și comunele, despre cari face aratare D. Prot. alu Hedvigului.—

§ 32. Secret. face propunerea, cá conformu decisiunei aduse in siedintia a II a adunárei gen. a Asoc. tinuta in an. tr. la Abrudu p. XXIII sa se denumésca o comisiune dintre membri Comitetului, cari pâna la siedintia viitória se prelucre unu proiectu pentru bugetulu Asoc. pre anulu viitoriu 1866/7,— totu in legatura cu acést'a face Secret. propunerea și pentru elaborarea programului pentru adunarea generala viitória.—

C o n c l u s u. Pentru prelucrarea disului bugetu se denumesce o comisiune in persónele. DD. Pavelu Dunc'a, Nicolau Popea, Cas. Constantinu Stezaru și Secr. II. I. V. Rusu, cu aceea insarcinare, cá elaboratulu resp. sa-lu astérna la viitória siedintia a Comitetului, și totu asta comisiune se pregátésca și proiectulu de programu pentru viitória adunare gen. și de odata sa-lu astérna.—

§. 33. Andreiu Cosm'a ascultatoriu de drepturi in II-lea anu la Universitatea regia din Pest'a, unulu dintre tinerii concurenti la stipendiele Asoc. pre bas'a documenteloru produse se róga cá sa i se confereze lui restulu din stipendiulu anuale de 100 fl. v. a. ce l'a avutu repausatulu Juristu Procopiu Laz'a.—

C o n c l u s u. Comitetulu avendu in vedere progressulu laudabilu și meseritatea tinerului suplicante, carele nu se bucura de

nici unu ajutoriu altulu, se vediu indemnata ai conferi restulu de 50 fl. v. a. din stipendiulu devenitu in vacantia prin mórtea Juristului Procopiu L a z 'a.

§ 34. D. Stefanu Popu, auditoriu de sciintiele pedagogice in Pra g 'a avendu de cugetu a edá unu opu agronomicu si lipsindu-i spesele necesarie, se róga de Comitetul Asoc. cá sa-lu ajutore cu o suma de 150 fl. v. a. indetorandu-se a refundá acésta suma séu prin esemplarie tipárite séu prin bani, dupa vinderea esemplareloru.

C o n c l u s u. Comitetul Asoc. de-si simte adencu importantia si necesitatea unei cárti agronomice bune si acomodate cerintieloru poporului románu, si de-si intempina cu placere ori-ce incercare de progresu pre terenulu agronomicu: totusi avendu in vedere § 32 lit. e, din statutele Asoc. nu se afla in pusetiune a puté asemná numitului suplicante cerutulu ajutoriu, ce se i se faca prin resolutiune cunoscutu.

§ 35. Rvn. D. vice-presiedinte Tim. Cipariu cere a ise dá facultatea de a primí din bibliotec'a Asoc. actele Academiei sciintieloru din Vienn'a si anume sectiunea istorica, pentru intrebuintiare. —

C o n c l u s u. Se insarcináza D. bibliotecariu alu Asoc. a compune o consemnatiune despre actele tinátore de sectiunea istorica, si dupa ce tramitendu-se insemnatiunea se va subscrie si din partea Dlu Presiedinte cu adausu de primire, sa se espedeze numai decátu actele cerute prin espressulu ce-lu va tramite si acésta consemnatiune sa se pastreze in archivu.

§ 36. Secret. presentéza conto dela directiunea tipografiei archidiececane pentru tiparirea Conspectului despre membrii Asociatiunei transilvane in 1000 esemplare din câte 7 cóle statátore.

C o n c l u s u. Comitetul asemná la cas'a Asoc. solvirea acelu conto sunatoriu despre 149 f. 50 xr. pretiulu pentru acelea esemplare, precum si pentru brosiurarea acelor'a.

§ 37. Cu asta ocaziune, dupa ce conformu determinatiunei Comitului din siedinti'a tinuta in 5 Dec. 1865 § 81. conspectulu despre membrii Asoc. e a se impartí gratis fia-cáru membru aln Asoc. se pune intrebarea ca cum s'aru puté tramete Dloru membri fára de a se causá spese insemnate pentru Asoc.

C o n c l u s u. Comitetul in interesulu crutiárei speseloru Asoc. a incunosciintia pre calea diurnaleloru romane pre respec. DD. membri despre esirea la lumina a numitului conspectu, rogandu-i totu deodata a se ingrigí pentru primirea acelu'a dela cancelaria Asoc., mai alesu in sa resp. DD. Colectori suntu poftiti a face dispositiunile necesarie, dat'a ocaziune, cá acestu elaboratu infatisieloru despre starea actuala a Asoc., se póta strabate in tóte pártile, pre unde esista vre-unu membru de alu Asoc.

§ 38. Se presentéza Conspectulu casei Asoc. despre interesele intrate la fondulu Asoc. dupa cuponii din 1 Maiu a. e. dela obligatiunile urbariale banatiane si ungurene, care facu sum'a 19 f. 53 xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 39. Se presentéza altu conspectu alu cassei Asoc. despre interesele intrate la fondulu Asoc. dupa cuponii dela obligatiunile de statu, care facu sum'a 9 f. 73 xr. in b. n. si 12 f. in argentu.

Se ia spre sciintia.

§ 40. Se raportéza despre banii incursi la fondulu Asoc. dela siedinti'a din urma a Comitului pána in presente si anume:

a) prin Escel. Sea Dlu Metropolitu si presiedinte alu Asociat. Andreiu Baronu de Siagun'a s'a transpusu la fondulu Asoc. unu legatu alu dlui negutiatoriu in Pest'a, repausatu Ioann Mutofski sum'a de 250 fl. v. a.

b) Prin D. Prot. Ioann Petricu dela dlu negut. in Brasiovu Georgie Ioann Teclu s'a primitu cá legatu din partea dlui negociat. Georgie Ancanu 90 f. v. a.

c) prin D. Prot. in Bocsi'a Alimpiu Barboloviciu s'a tramesu cá taxa pre an. cur. pentru DSea, si pentru D. Protop. Sim. Bocsi'a 10 fl. v. a.

d) prin zelosulu Jude primariu in Comit. Cetatei de balta, si totu odata Col. alu Asoc. Iosefu St. Siulutiú s'a transmisu la fondulu Asoc. cá colecte. dela 6 Comune din Comit. Cetatei de balta 135 f. 23 xr. v. a.

e) Deadreptulu la cas'a Asoc. a intratu a) dela dd. I. V. Rusu si Const. Stezaru pentru câte unu esempl. din actele ad. gen. V. a 60 xr. v. a. = 1 f. 20 xr. v. a., b) dela Il. S'a D. Vpresiedinte alu tablei reg. Ioane Cavaleriu de Alduleanu cá taxa de m. ord. pre an. cur. 5 f. v. a. c) dela D. c. r. Capi-tanu Const. Stezaru iarasi cá taxa de m. ord. pre an. cur. 5 f. v. a., d) dela D. Dr. Nic. Stoia pentru 1 esempl. act. ad. gen. V. 60 xr. v. a.

Cu acestea siedinti'a Comitului Asoc. sa inchia. Sabiu in 8 Maiu c. n. 1866.

Petru Manu m. p.
presiedinte Int.

Ioane V. Rusu
Secr. II:

Dlu Dr. Iosifu Hodosiu, deputatulu Zarandului la diet'a

presenta din Pest'a i se tramite din partea tinerimei studiöse la c. r. academia de drepturi din Sabiu urmatórea adresa:

Stimate Domnule! Precum radiele aurerei implu inimile de bucuria si sperantia dulce, asiá si cuventulu Domniei Tale radicatu in diet'a din Pest'a pentru a u t o n o m i a s i i n d e p e n d i n t i ' a patriei nóstre Transilvania ne implu inimile cu sperantia nóua, vediendu in Dia pre unu bravu anteluptatoriu a acéstei sánte cause. Meritul Dtale este de unu pretiu deosebitu pentru ori ce anima romána, care se simte fericita audiendu de atare fapta marétia si eroica.

In semnu de recunoscintia primesce, Stimate Domnule, acéste orduri, care curgu din animile nóstre fragede si doritóre de fericirea patriei si natiunei nóstre! Primesce ovatiunile nóstre pre lángá esprimat'a derintia, — cá Dumnediulu celu eternu, care au salvatu pre poporulu nostru románu de atátea viscole ale evurilóru trecute, sa marésca numerulu barbatilóru, carii au astufeliu de zelu sa apere caus'a natiunale. Sa traiesci la multi ani!

Acést'a-ti urédia tinerimea romána studiósá la academi'a c. r. de drepturi din Sabiu.

Sabiu in 10 Aprile 1866.

Responsulu Dlu Dr. Iosifu Hodosiu cátra tinerimea studiósá la academi'a de drepturi in Sabiu.

Fratilóru! Gratularea DVóstre este cea mai dulce espressiune ce da simtiulu amorului de patria. Si, ce póte iubi mai ferbinte decátu inim'a in etatea DVóstre? Nevinovati in inima, virgini in minte, nepreocupati de idei senistre, necondusi de alta decátu de simtiulu curatu alu inimei curate — cine mai ferbinte, cine mai cu favóre póte sa cugete, póte sa lupte pentru patria si natiune, decátu chiaru DVóstre in etatea DVóstre?

Primulu obiectu alu amorului DVóstra este patri'a si natiunea — este independintia patriei; ve salutu in estu simtiementu; ve multiamescu din inima pentru gratulatiunea ce'mi faceti.

Alu DVóstre

Pest'a in 1 Maiu 1866

frate

Ios. Hodosiu m. p.

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'adn 7 Maiu n. indata la inceputulu siedintiei, au reportatu vice-presiedintele Andrassy despre missiunea sea la Vienn'a. Mai intái au cetlu cuventarea sea carea la finitu fú primita cu eschiamári de aprobare. Dupa aceea se ceti responsulu imperatescu, care fú primitu cu tácere adenca.

Urméza acum referatulu comisiunei de doispredece despre modulu cum sa se mai aléga cele cincí comisiuni ce suntu de alesu. Comisiunea s'a induplecatu a mári numerulu preliminaru de membri alu diferiteloru comisiuni, si propunc, cá comisiunea pentru organizarea comitateloru sa fia de 108, cea pentru codificatiune de legi de 95, cea pentru culte si instruetiune de 71, cea pentru afaceri politico-economice de 100, si cea pentru institutele publice de 53 membrii. La propunerea lui Deák s'a si apucatu de algeri.

Mai referesce vice-pres. Carolu Zeyk despre missiunea sea la desco-perirea statuei lui Vörösmarty, dupa care incunosciintéza presiedintele, ca comitatulu Sirmilului, in legatura cu o suplica pentru esoperarea conchiamárei congressului serbescu, substerner actele congressului din urma, in limb'a serbesca. La propunerea lui Ghyczy se dau spre traducere in limb'a unguresca cá asiá sa se predé comisiuniloru pentru natiunalitati si afacerile culteloru. —

In privintia afacerilóru comune spune Pest. Cor., dupa cum afirma ea, din isvoru siguru, ca Deák cu ocaziunea acéstei intrebári aru fi trecutu la urmatórele amenunte:

Din sanctiunea pragmatica emanéza neimpartibilitatea imperiului si ide'a de unu regentu comunu. Din acéste urmeaza ca si statulu de curte alu principelului comunu precum si statulu civilu, de-si e posibilu, cá list'a civila sa fia deosebita pentru Ungaria, se potu privi de afaceri comune. Afacere comuna aru mai fi aperarea imperiului, atátu in tempu de pace— pe cale diplomatica, catu si in tempu de resboiu; de sine in-tielegendu-se, ca in privintia armatei drepturile ce le-a avutu tiear'a mai inainte, cum e, intregirea si sustinerea óstei, se remana si mai departe ale tineri. De aci s'aru deduce cá afacere comuna: esternele si spesele sustinerei armatei comune. Referintiele comerciale nu se potu privi de afaceri comune, dar fiindu ca in asta privintia este egalitate de interesse, pe calea intielegerei potu deveni afacere comuna. Se mai atinge in-trebarea, ca ce e de a se face cu vámile dinainte de 1848 intre Ungaria si Austria, deaca afacerea comerciala nu e afacere comuna, aseme-ne se atingu si detoriele de statu. Desbaterile speciale in privintia puncteloru acestor'a se lasa pe o alta siedintia. —

Principatele románe unite.

Bucuresci 25 Prieru (7 Floraria). Impartirea medalieloru pentru lupta dela 13 Septembrie 1848, s'a facutu in diu'a de 23 Aprile. Tóte corpurile armatei, gard'a natiunala, autoritatile civili si militare erau reprezentate la acésta serbare de aducere aminte. — Unu numerosu publicu se gramadise in curtea ca-sarmei si impregiuru. Era emotiune, si era fericire totu de odata pe tóte figurele. Toti simtiau ca o santa detoria se plinesce de cátra tíera cátra acei ce iau scapatu onórea. D. colonelu Haralambu a pronuntiatu de pe estrad'a radicata in mijloculu curtii ca-sarmei, urmatórele cuvinte:

Románi!

„Suntu optu spre-diece ani acum, in diu'a de 13 Septembrie

1848, voi ati doveditu natiunei adormita si Europei intregi surprinsa ca sangele stramosiescu curge inca in vinele noastre!

„Romani, cari ati luat parte la acesta lupta!

„Din sangele vostru Romani'a a inviatu!

„Mare si libera ea va multiamesce si dreptu semnu de recunoscintia pune astadi pe peptulu vostru asta medalie. Este singur'a resplata onorabile ce se pote acorda braviloru.

„Purtati-o cu mandria, sunteti putini cari o aveti; ear dupa morste, o veti lasa in familiile noastre. Generatiunile viitoare gasindu-o voru resfoi istori'a si voru invetia cu Romanulu si implinesce datori'a s'a cãtra patria.

„Traiesca Romani'a!

„Gen. N. Golescu, Colonelulu N. Haralambie, L. Catargiu.“

V a r i e t ă t i.

* * O e p i s t o l a a l u i K l a p k a. „Independintia belgica“ comunica o epistola, adresata de Klapka redactorului en chef. Epistola e de urmatoriulu cuprinsu: „Domnulu meu! Amu cetitu in „Indep. bel.“ o scire retacita, pe care Dta mi vei iertã a o îndreptã. Corespundintele Dtale parisianu afirma, ca a-siu fi respinsu imbiarea ce mi s'a facutu, de a conlucra la o miscare de poporu in Ungari'a, in favorea Prussiei. Foile vieneze scirira in diu'a urmatore: Imbiãrile lui Klapka fura refutate. De ore ce nu amu primitu nici o invitare si nu amu facutu nici o imbiare, nu putea fi vorb'a nici sa primescu nici sa refusu ce-va.

Dealtmintrea nu e lucrulu celoru putini esilati din patria acum de 17 ani, ci alu dietei intrunite la Pest'a, de a decide, ce sa faca si ce va ave de facutu Ungari'a, in mijloculu unei conflagratiuni europene. Primiti etc.

subs. G. Klapka.

* * Dupa „Pesti Napló“ s'aru fi decisu in consiliulu ministriloru, ca intre liniile de drumulu de feru, ce suntu mai intãiu de realizatu, lini'a Orade-mare Brasiovu sa fia cea d'antãiu.

* * Dupa o ordinatiune a directiunei c. r. de posta, dela 16 Maiu st. n. unu pasagieru, care vrea sa calatorësca cu diligintia postala platesce in locu de cinci-dieci si siese (56), numai p a t r u - d i e c i s i s i e s e (46) cruceri de milu. Este in sa de observatu, ca scadiementulu acest'a de pretiu are valore numai pre liniile Sabiu — Temisior'a, Aradu — Sabiu, Brasiovu — Sabiu — Clusiu si Oradea mare — Clusiu.

* * Din Dealulu mare (20 Aprile a. c.) ni se impartãsiesce urmatorea scirn trista:

St. D. Redactoru! O fama trista Ti impartãsiescu din Comunitatea nostra Dealu mare Comitatu Hunedorei, ca in Dumineo'a de 17 Aprile a. c. pe la 4 ore dupa amedi s'au escatu unu focu grozavu, care au prefacutu in cenusia 7 case, atatea siuri si alte cladiri cu tote cele aflãtoare in trensele, incãtu bietii locuitori din cei mai vrednici, nu au acum'a nici ce sa manance si suntu siliti a cere mãna de ajutoriu dela fratii lor. Trista! cu adevratu trista sorte. — Te rogu Dle Redactoru sa binevoiesci a da locu acestei intemplãri in „Telegrafulu Romanu“.

A r o n u S u c i u P a r o c h u l o c a l u.

* * Din Oradea se scire, ca in 2 Maiu, suflã unu orcanu turbatu, ce amenintia resturnarea tuturoru horneloru si ce durã mai tota diu'a. Pre la 1 ora dupa amedi au eruptu focu din grajdulu unui hai ducu in preurbiulu Catona Vãros. Ventulu celu grósnicu indata au respanditu flacãrile in tote pãrtile in mesura asiã de mare, incãtu numai pre lãnga periclitarea vietei se incumetara unii ómeni a se opune focului si alu stinge. In restempu de doue ore 14 case dinpreuna cu edificatele de lãnga densele si doue fabrici de spirtu, au fostu prada flacãrilor. Ómeni nu s'a periclitatu din norocire nici unulu. Au arsu in sa 16 boi grasi si unu calu. Fabricile si boii cei grasi au fostu asecurati, casele si celelalte edificate — afara de trei — nu au fostu asecurate. Miseri'a e forste mare, pentruca nenorocirea au lovitu totu ómeni seraci — dupa cum suntemu informati parte mare romani. Red. —, cãroru nu li-a mai remasu nimic'a in intielesulu celu mai crancenulu alu cuventulu. Cumu s'a escatu foculu pâna acum inca nu se potã erui, cercetarea decurge mereu.

* * M o r t u i n v i a t u. De une dile muri in Oradea-mare unu cetãtianu, carele fusese tempu mai indelungatu bolnavu. Candu erã sa se puna acoperisiulu sicriului, deodata se trezesce mortulu, spre mirarea si spaim'a celoru de prin pregiuru, se radica din sicriu si de atunci se afla bine.

Publicarea

sumeloru incurse la fondulu Asoc. dela siedinti'a Comit. din 6 Martiu a. c. pâna la siedinti'a aceleiasi tinuta in 8 Maiu a. c.

1. D. Georgie Ioann Teclu prin D. Prot. si Colectoriu alu Asoc. tranne Ioanne Petricu administrãza la fondulu Asoc. 90 f. v. a., testati in favorea fondulu Asoc. de repausatulu in Domnulu negutiatoriu George Ancanu.

2. D. Prot. in Bocsi'a Alimpu Borboloviciu tramete la fon-

Redactoru respundiatoriu Nicolau Cristea.

dulu Asoc. 10 f. v. tacs'a de m. ord. alu Asoc. pre an. cur. 186⁵/₆ pentru Ds'a, si pentru Rv.D. Protop. Simeonu Bocsi'a.

2. Prin zelosulu D. Jude primariu in Comitatu Cetãtii de balta si totu deodata colectoru alu Asoc. tranne Iosefu Siulutiu, s'a tramesu la fondulu Asoc. cá colecta sum'a de 135 f. 23 xr. v. a. si anume dela urmatorele comune din Comitatu Cetãtii de balta:

a) Dela Comun'a Balavásár 4 f. 50 xr., b) dela Comun'a Bonyha 11 f. 30 xr., c) dela Comun'a Ernea 67 f. 55 xr., d) dela Comun'a Suplacu 28 f. 80 xr., e) dela Comun'a Hondorf 15 f. 10 xr., f) dela Comun'a Goganu 7 f. 98 xr. —

Sum'a totala 135 f. 23 xr. v. a.

5. Dela D. Dr. Nicolau Stoia pentru 1 exemplariu din actele ad. gen. V s'a primitu 60 xr. v. a.

5. Dela repausatulu D. negutiatoriu in Pest'a, Ioann Mutovski s'a primitu unu legatu in suma de 250 f. v. a.

6) A mai intratu la cas'a Asoc. dela DD. Constantinu Stezaru si Ioanne V. Rusu pentru cate 1 esempl. din actele ad. gen. V. a 60 xr. v. a. in suma 1 f. 20 xr. v. a.

7. Il. Sea Dlu Vpresied. la Tabl'a regia Ioanne Cavaleriu de Alduleanu a platitu tax'a de m. ord. pre an. cur. 186⁵/₆ in suma de 5 f.

8. D. c. r. Capitanu si Casieriu alu Asoc. Const. Stezariu iarasi a respunsu tax'a de m. ord. pre an. cur. 5 f.

Dela Secretariatulu Asoc. tranne.

Sabiu in 8 Maiu 1866.

Nr. 13—3

Publicatiune.

Majestatea Sea c. r. apostolica s'a induratu prin decisiunea pre inalta dto Bud'a in 3 Februaru 1866 a concede pre gratiosu, ca premiele de alegere pe intrecute cu caii in in suma de 6700 siese mii siepte sute galbini imperatesci concesse din mijlocele statulu pe fia-care anu pentru radicarea culturai de cai sa se mai numere si de aci incolo inca in restempu de diece ani, si anume dela anulu 1867 pâna inclusive 1876 mai departe, ca premii si medaile pentru cultur'a de cai pe tempu de trei ani dela 1867 pâna inclusive 1869 pe totu anulu 3,600 trei mii siese sute galbeni imperatesci, afara de acest'a pentru tinerea de armasari buni privati pe rastempu de trei ani incependu dela 1867 pâna inclusive 1869 pe totu anulu 1600 un'a mie sieasa sute galbeni imperatesci laolalta 5200 cinci mii doue sute galbini.

Ce se aduce prin acest'a la cunoscintia publica.

Dela Governulu regescu Transilvanu

Clusiu in 16 Aprile 1866.

Nr. 12—2

Escriere de Concursu.

Pentru deplinirea vacantei statiuni invetiatoresci a prunciloru barb. gr. or. din Toraculu micu, prin acesta sa escrie concursu; — care statiune invetiatorësca e remunerata cu urmatorele emoluminte anuale: 105 f. v. a., 60 chible de grau, 50 pf. de sare, 12 pf. de lumini, 2 orgii de lemne, 4 orgii de paie, 1 porc de doi ani in carne, 4 jugere de aratura, ²/₄ jugeru de gradina si cortelu gratisu.

Doritorii de a ocupã amintitulu postu invetiatorescu, binevoiesca petitiunile lor, — venerabilulu consistoriu dreptu maritoriu din Aradu adresate, — cu tote prescisele si recerutele acluse documentatãre pâna in 21 Maiu a. c. oficiatulu protopresbiteralu din B. Comlosiu a le substerne.

In Banatu Comlosiu 11 Aprile 1866.

Vincentiu Sierbanu,
Protopresbiteru.

Constantinu Giorgie

din Poiana, Sc. Mercurei, pictoru, carele pre lãnga alte tablouri, au zugrafitu o templa in comun'a mai susu numita, pentru care au fostu onoratu cu multamirea ven. Consistoriu archidiecesanu gr. or. — si recomanda prin acest'a p. t. publicu respectivu artea sea, fiindu gat'a a primi insarcinari de ori ce feliu de pictura, cu deosebire in sa de pictura bisericësca, cu pretiuri cãtu se pote de moderate. Acei p. t. domni, carii voru bine voi a lu onora cu atari insarcinari in scrisu, sa aiba bunatate a i le adresã prin Prea On. P. Petru Bodila Protopopu alu Scaun. Mercurei, in Sabiu.

Nr. 14—2

Burs'a de Vienn'a.

Din 30 Apriliu (12 Maiu) 1866.

Metalicele 5%	52 60	Actiile de creditu	123 30
Imprumutulu nat. 5%	56 50	Argintulu	129 50
Actiile de banca	656	Galbinulu	6 27

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.